

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

DO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO NR 72/22 DLA TERENU POŁOŻONEGO
PRZY UL. WŁADYSŁAWA JAGIEŁŁY W LEŻAJSKU

Warszawa 20 lutego 2024 r.

Nazwa opracowania:	Prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Nr 72/22 dla terenu położonego przy ul. Władysława Jagiełły w Leżajsku
Zlecniodawca:	Burmistrz Miasta Leżajska
Opracowujący:	Budplan Sp. z o.o. 04-327 Warszawa ul. Kordeckiego 20
Kierujący zespołem autorskim:	dr inż. Aleksandra Radawiec
Zespół autorski:	mgr inż. Izabela Bielowska mgr Agata Grzelak

Spis treści

1	WPROWADZENIE	7
1.1	PODSTAWA FORMALNO-PRAWNA OPRACOWANIA.....	7
1.2	CEL, ZAKRES I STOPIEŃ SZCZEGÓŁOWOŚCI INFORMACJI WYMAGANYCH W PROGNOZIE	7
2	ZAWARTOŚĆ, GŁÓWNE CELE PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	8
3	METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	12
4	CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO OBSZARU OBJĘTEGO SPORZĄDZENIEM PLANU MIEJSCOWEGO	12
4.1	UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE I ZAGOSPODAROWANIE TERENÓW.....	12
4.2	JAKOŚĆ ŚRODOWISKA	17
4.3	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	20
4.4	TENDENCJE ZMIAN ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU MIEJSCOWEGO	20
5	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBU W JAKI TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	21
6	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE, CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOTY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO	21
6.1	IDENTYFIKACJA MOŻLIWYCH ODDZIAŁYWAŃ	22
6.2	ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI	23
6.3	ODDZIAŁYWANIE NA WODĘ	25
6.4	ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI.....	25
6.5	ODDZIAŁYWANIE NA ZASOBY NATURALNE	25
6.6	ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ.....	26
6.7	ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT	26
6.8	WPŁYW NA EKOSYSTEMY I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ	26
6.9	ODDZIAŁYWANIE NA ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE	27
6.10	ODDZIAŁYWANIE NA OBSZARY NATURA 2000 I INNE OBSZARY CHRONIONE NA MOCY USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY.....	27
7	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	27
8	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU.....	27
9	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ	

	PRZEPROWADZANIA	27
10	TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO.....	27
11	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	28
12	OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY	29
13	AKTY PRAWNE UWZGLĘDNIONE W OPRACOWANIU	30
14	MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE	30

1 Wprowadzenie

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Nr 72/22 dla terenu położonego przy ul. Władysława Jagiełły w Leżajsku, sporządzonego w następstwie podjęcia uchwały nr L/321/22 Rady Miejskiej w Leżajsku z dnia 20 czerwca 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Nr 72/22 dla terenu położonego przy ul. Władysława Jagiełły w Leżajsku.

1.1 Podstawa formalno-prawna opracowania

Obowiązek sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko wynika z art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Prognoza w myśl wyżej przywołanego art. 46 stanowi element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt dokumentu:

1. Uzgadnia z właściwymi organami zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko;
2. Poddaje projekt wraz z prognozą opiniowaniu przez właściwe organy;
3. Zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko;
4. Bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów oraz rozpatruje uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Projekt dokumentu nie może zostać przyjęty (o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody), jeżeli ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że może on znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000.

1.2 Cel, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie

Celem prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań na środowisko ustaleń projektu planu, określenie rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko oraz w miarę potrzeb przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

Zakres merytoryczny prognozy jest zgodny z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Prognoza uwzględnia ustalenia Zamawiającego, który uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Leżajsku.

Prognoza przedstawia wyniki analiz i ocen w formie opisowej.

W prognozie ocenia się stan i funkcjonowanie środowiska, odporność na degradację i zdolność do regeneracji wynikające z uwarunkowań przyrodniczych oraz tendencje do zmian przy braku realizacji ustaleń projektu planu. Rozpatrywane są także skutki realizacji ustaleń projektu planu. Projektowane użytkowanie i zagospodarowanie terenów są rozpatrywane pod kątem zgodności z uwarunkowaniami przyrodniczymi, z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska, skuteczności ochrony bioróżnorodności i właściwych proporcji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania. Ocenia się również określone w projekcie planu warunki zagospodarowania przestrzennego wynikające z potrzeb ochrony środowiska, prawidłowości gospodarowania zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych. Uwzględniane są ponadto zagrożenia dla środowiska i wpływ na zdrowie ludzi, skutki dla istniejących form ochrony przyrody i innych obszarów chronionych i zakres zmian w krajobrazie, oraz możliwość rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko. W prognozie zawarte są, jeżeli zachodzi taka potrzeba, również

propozycje innych rozwiązań w projekcie planu, sprzyjających ochronie środowiska.

Prognoza wykonana jest zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 1, 2 i 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko:

- zawiera informacje o zawartościach, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
- zawiera informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
- zawiera propozycje dotyczące przewidywanych metod analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania;
- zawiera informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko oraz streszczenie w języku niespecjalistycznym;
- określa, analizuje i ocenia istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
- określa, analizuje, ocenia stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko;
- określa, analizuje i ocenia istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych;
- określa, analizuje i ocenia istniejące problemy ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym albo krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
- określa, analizuje i ocenia przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na środowisko;
- przedstawia rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu;
- przedstawia rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru.

2 Zawartość, główne cele projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Nr 72/22 dla terenu położonego przy ul. Władysława Jagiełły w Leżajsku, powstał w następstwie podjęcia uchwały Nr L/321/22 Rady Miejskiej w Leżajsku z dnia 20 czerwca 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Nr 72/22 dla terenu położonego przy ul. Władysława Jagiełły w Leżajsku. Plan dotyczy obszaru o powierzchni ok. 16,6 ha zlokalizowanego w południowo-zachodniej części miasta Leżajsk, przy ul. Jagiełły stanowiącej łącznik centrum miasta z DK77.

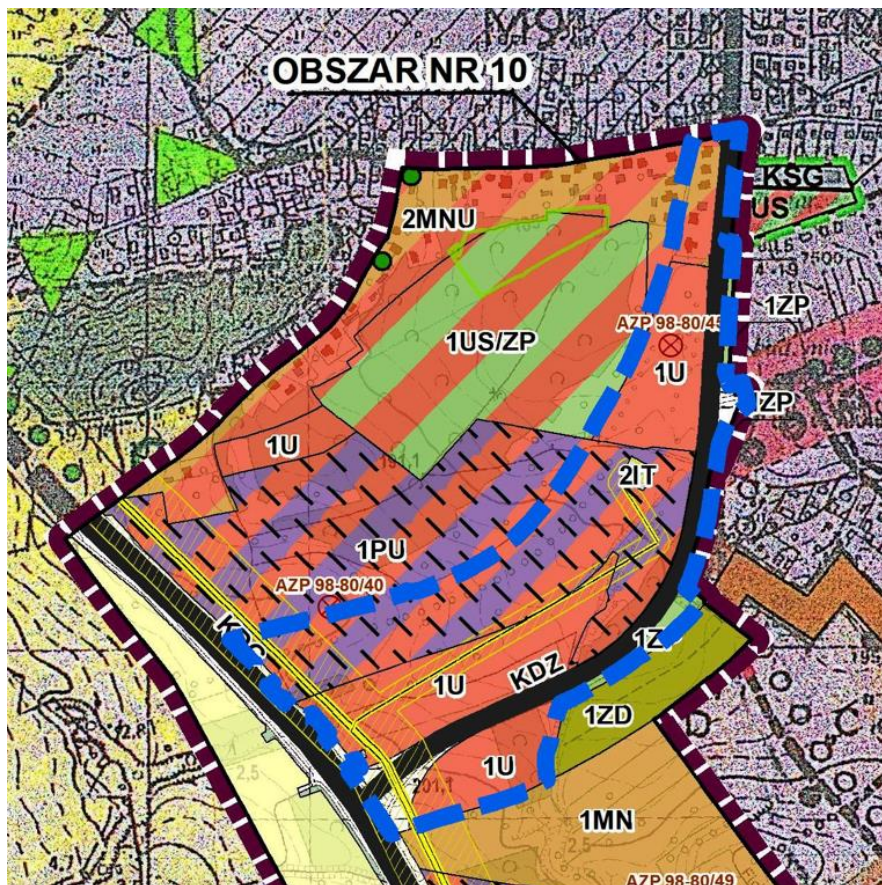
Dla tego obszaru jest obecnie procedowana zmiana nr 14/22 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Leżajska, która obejmuje większy teren o powierzchni ok. 81 ha. Zgodnie z projektem zmiany nr 14/22 studium w obszarze, dla którego opracowano projekt planu, planowane jest następujące przeznaczenie terenu:

- a) MNU – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług;
- b) U – teren usług;
- c) PU – teren produkcji lub usług; w terenie tym dopuszcza się również lokalizację urządzeń wytwarzających energię z OZE o mocy przekraczającej 500 kW;

- d) teren IT – teren infrastruktury technicznej (istniejąca stacja redukcyjno-pomiarowa gazu);
- e) drogi.

W procedowanej zmianie nr 14/22 studium głównym celem (w odniesieniu do obszaru objętego sporządzeniem planu) było wprowadzenie możliwości zainwestowania rejonu skrzyżowania DK77 z ul. Jagiełły w kierunku produkcji i usług z dopuszczeniem lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z OZE o mocy przekraczającej 500 kW.

Rysunek 1 Wyrys z projektu zmiany nr 14/22 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Leżajska

 granica obszaru objętego planem miejscowym

LEGENDA DO ZMIANY NR 14/22 STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW

granica zmiany studium (dotyczy obszaru nr 10)

PRZEZNACZENIE TERENU

- 1MN - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
- 2MNU - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług
- 1U - teren usług
- 1US/ZP - teren usług sportu i rekreacji lub zieleni urządzonej
- 1PU - teren produkcji lub usług
- 2IT - teren infrastruktury technicznej
- 1KS - teren parkingu
- 1R - teren rolnictwa
- 1ZP - teren zieleni urządzonej
- 1ZD - teren ogrodów działkowych
- 1ZC - teren cmentarza

ELEMENTY KOMUNIKACJI

- KDG - droga krajowa klasy głównej
- KDZ - droga publiczna klasy zbiorczej

ELEMENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

- obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne
- obszar złoża gazu ziemnego „Żołynia-Leżajsk 2”
- granica obszaru i terenu górniczego
- złoża gazu ziemnego „Żołynia-Leżajsk 2”

ELEMENTY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

- obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków
- ⊗ zabytki archeologiczne (wraz z numerem)

ELEMENTY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

- gazociąg wysokiego ciśnienia
- strefy kontrolowane
- granice obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z OZE o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW

POZOSTAŁE OZNACZENIA

- strefa sanitarna w odległości 50 m od granic cmentarza
- strefa sanitarna w odległości 150 m od granic cmentarza

W części obszaru opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Nr 72/22 dla terenu położonego przy ul. Władysława Jagiełły w Leżajsku obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Nr 42/03 dla terenu obwodnicy drogowej miasta Leżajska – część A i część B przyjęty uchwałą Nr XXV/ 247 /05 Rady Miejskiej w Leżajsku z dnia 25 sierpnia 2005 opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego nr 112 poz. 1823 z dnia 6 września 2005 r. Zgodnie z obowiązującym planem część obszaru objętego planem przeznaczona jest pod układ komunikacyjny KD-Z3 - droga publiczna klasy zbiorczej, KD-L1 - drogi publiczne klasy lokalnej, R/KDW2 i R/KDW3 - tereny rolnicze z dopuszczeniem realizacji dróg wewnętrznych oraz teren zieleni urządzonej ZP1.

Do sporządzenia nowego planu miejscowego przystąpiono, aby ułatwić proces inwestycyjny w obszarze opracowania, zgodnie z aktualnymi potrzebami mieszkańców, co przyczyni się do polepszenia warunków gospodarowania w tym terenie oraz optymalnego wykorzystania i zagospodarowania przestrzeni.

W związku z powyższym opracowano projekt planu, w którym wskazano przeznaczenie terenów zgodnie z procedowaną zmianą nr 14/22 studium, w którym wskazano:

- MNW – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej,
- U – tereny usług,
- U-PS – teren usług lub składów i magazynów,
- ZP – tereny zieleni urządzonej,
- KDZ – teren drogi zbiorczej,
- KDD – tereny dróg dojazdowych,
- KR – tereny komunikacji drogowej wewnętrznej,
- IG – teren gazownictwa.

MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NR 72/22 DLA TERENU POŁOŻONEGO PRZY UL. WŁADYSŁAWA JAGIELŁY W LEŻAJSKU

ZACZĄTEK NR 1
DO UCHWAŁY NR...
RADY MIEJSKIEJ W LEŻAJSKU
z dnia ...

LEGENDA

OBOWIAZUJĄCE USTALENIA PLANU

- granica obszaru objętego planem miejscowym
- - - linia rozgraniczająca tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania
- nieprzekraczalna linia zabudowy

granice terenów, na których dopuszczona jest budowa urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW wraz ze strefą ochronną związaną z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu oraz występowaniem znaczącego oddziaływania tych urządzeń na środowisko

PRZEZNACZENIE TERENÓW

- MNW - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej
- U - tereny usług
- U-PS - teren usług lub składow i magazynów
- ZP - tereny zieleni urządzonej
- KDZ - teren drogi zbiorczej
- KDD - tereny dróg dojazdowych
- KR - tereny komunikacji drogowej wewnętrznej
- IG - teren gazownictwa

ELEMENTY INFORMACYJNE

- ⊗ strefa ochrony konserwatorskiej zabytku archeologicznego
- gasciąg wysokiego ciśnienia
- strefa kontrolowana gazuociąg wysokiego ciśnienia
- zwymerowane odległości mierzone w metrach
- granicz dzialek ewidencyjnych

Miejscowe plan zagospodarowania przestrzennego nr 72/22 dla terenu położonego przy ul. Władysława Jagiełły w Leżajsku, podlega zmianom zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 130).

WYRYS ZE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA LEŻAJSKA

KLUCZ DO SYMBOLOWI I KODÓW

KOD	NAMNA	OPIS
1	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej	MNW
2	tereny usług	U
3	teren usług lub składow i magazynów	U-PS
4	tereny zieleni urządzonej	ZP
5	teren drogi zbiorczej	KDZ
6	tereny dróg dojazdowych	KDD
7	tereny komunikacji drogowej wewnętrznej	KR
8	teren gazownictwa	IG

KLUCZ DO SYMBOLOWI I KODÓW (CZĘŚĆ 2)

KOD	NAMNA	OPIS
9	strefa ochrony konserwatorskiej zabytku archeologicznego	⊗
10	gasciąg wysokiego ciśnienia	gasciąg
11	strefa kontrolowana gazuociąg wysokiego ciśnienia	strefa
12	zwymerowane odległości mierzone w metrach	m
13	granicz dzialek ewidencyjnych	---

3 Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Prognozę sporządzono na podstawie rozpoznania terenowego uwarunkowań ekofizjograficznych i walorów krajobrazowych, identyfikacji potencjalnych zagrożeń i uciążliwości. Analizowano dostępne opracowania planistyczne i dokumentacyjne na poziomie gminy, powiatu, województwa i kraju oraz oceny realizacji obowiązków prawnych i skuteczności rozwiązań chroniących środowisko przed nadmierną eksploatacją zasobów oraz wprowadzaniem zanieczyszczeń antropogenicznych do środowiska.

4 Charakterystyka środowiska przyrodniczego obszaru objętego sporządzeniem planu miejscowego

4.1 Uwarunkowania przyrodnicze i zagospodarowanie terenów

Miasto Leżajsk położone jest w północnej części województwa podkarpackiego. Jego powierzchnia wynosi ok. 2058 ha i stanowi ok. 3,4% powierzchni powiatu leżajskiego. Miasto sąsiaduje z gminą wiejską Leżajsk oraz Kuryłówka, a także z gminą miejsko-wiejską Nowa Sarzyna.

Zgodnie z uchwałą nr L/321/22 Rady Miejskiej w Leżajsku z dnia 20 czerwca 2022 r. obszar opracowania obejmuje teren o powierzchni ok. 16,6 ha zlokalizowany w południowo-zachodniej części miasta Leżajsk.

Teren opracowania stanowią w znacznej mierze tereny niezagospodarowane – grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych – położone wzdłuż ul. Jagiełły, która stanowi łącznik obwodnicy Leżajska (DK nr 77, oddana do użytku w 2014 r.) z centrum miasta. Zabudowa w obszarze objętym planem zlokalizowana jest jedynie przy skrzyżowaniu ul. Jagiełły z ul. Opalińskiego. Jest to zabudowa jednorodzinna.

Biorąc pod uwagę położenie terenu w skali miasta, jest on położony na granicy terenów w znacznej mierze zainwestowanych – na zachód od analizowanego obszaru zlokalizowane są tereny otwarte gruntów rolnych, natomiast od strony północnej oraz wschodniej występuje zabudowa miasta, głównie mieszkaniowa, usługowa oraz składowo-magazynowa.

Rysunek 3 Obszar objęty opracowaniem

źródło: opracowanie własne na podstawie ortofotomapy

Rzeźba terenu i geologia

Miasto Leżajsk wg. J. Kondrackiego leży na pograniczu dwóch mezoregionów – Dolina Sanu i Płaskowyż Kolbuszowski. Sam obszar opracowania leży na Płaskowyżu Kolbuszowskiego, tuż przy granicy z doliną Sanu, co ma odzwierciedlenie w ukształtowaniu terenu w łagodny stok nachylony ku dolinie, czyli w kierunku północno-wschodnim. Teren zbudowany jest z piasków i mułków.

Z uwagi na łagodne nachylenie stoku, spoiste grunty i głęboko zalegające wody gruntowe, warunki posadowienia budynków są korzystne.

Brak jest terenów narażonych na osuwanie się mas ziemnych, brak jest zagrożenia powodziowego.

Surowce mineralne

W obszarze objętym opracowaniem nie występują udokumentowane złoża surowców mineralnych.

Gleby

Ponad połowa gruntów w mieście Leżajsku należy do użytków rolnych (48,7%). Obszar miasta cechuje

duże zróżnicowanie gleb i ich rolniczej przydatności. Najwartościowsze gleby organiczne występują w południowo-wschodniej oraz północnej części miasta. Gleby występujące w dolinie rzeki San zaliczane są do kompleksu pszennego dobrego i zajmują około 20% powierzchni gruntów ornych. Największą powierzchnię zajmują gleby kompleksu żyniego bardzo dobrego. Gleby wysokich klas bonitacyjnych, tj. II, III i IV stanowią 78% powierzchni użytków rolnych. W produkcji roślinnej głównym kierunkiem gospodarczym są zboża i okopowe, a głównymi roślinami ziemniaki i warzywa. Pierwszeństwo tych upraw jest powiązane z rozwiniętym na terenie miasta Leżajska przemysłem przetwórstwa owocowo – warzywnego.

Powierzchnię Leżajska budują różnorodne utwory. W części zachodniej dominują gliny zwałowe oraz utwory lodowcowe (piaski, żwiry i głązy) z okresu zlodowacenia południowopolskiego. W części wschodniej i północnej przeważają osady rzeczne doliny Wisłoka. Są to mady, mułki, piaski i żwiry wieku plejstocenijskiego i holocenijskiego. W części południowej omawianego obszaru znaczną część powierzchni pokrywają utwory lessowe, a także piaski i gliny deluwialne.

Zgodnie z zestawieniem klasoużytków na analizowanym terenie przeważają gleby IV i V klasy bonitacyjnej – grunty orne R, zalesione Lz i pastwiska Ps.

Wody powierzchniowe

Miasto Leżajsk w całości położone jest w dorzeczu Wisły, w zlewni Sanu. W granicach miasta przebiegają granice czterech zlewni JCWP: Błotni, Jagódki, Malinianki oraz Sanu od Wisłoka do Złotej. Wymienione JCWP, oprócz Błotni, stanowią silnie zmienione części wód. Obszar opracowania położony jest w zasięgu JCWP Jagódka. Struga Jagódka płynie przez gminę Leżajsk, przepływa przez Lasy Leżajskie, w których ma swoje źródła, Leżajsk i Stare Miasto, gdzie uchodzi do Sanu. W Leżajsku na strudze utworzono sztuczny zalew Floryda.

W obszarze objętym sporządzeniem planu nie występują wody powierzchniowe.

Przez jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) rozumie się oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny lub sztuczny, struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części, morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne, jednolity pod względem hydromorfologicznym i biologicznym. Scalone części wód powstają ze złączenia kilku sąsiadujących ze sobą jednolitych części wód o podobnej charakterystyce. Obszar opracowania położony jest w JCWP Jagódka. Struga Jagódka płynie przez gminę Leżajsk, przepływa przez Lasy Leżajskie, w których ma swoje źródła, Leżajsk i Stare Miasto, gdzie uchodzi do Sanu. W Leżajsku na strudze utworzono sztuczny zalew Floryda.

Tabela 1 Ocena stanu powierzchniowych wód płynących

źródło: opracowanie własne na podstawie danych RZGW w Warszawie

nazwa i kod jcwp ¹	typ jcwp	status	obszar dorzecza
Jagódka RW20001022732	Potok lub strumień nizinny piaszczysty	Silnie zmieniona część wód	Obszar dorzecza Wisły

Wody podziemne

Na terenie miasta Leżajsk wody podziemne występują w czwartorzędowym piętrze wodonośnym, gdzie użytkowy poziom wodonośny stanowią piaski i żwiry rzeczne i wodnolodowcowe. Zasilany jest on przez infiltrację wód opadowych. Zwierciadło wód poziomu czwartorzędowego ma najczęściej charakter swobodny.

Wody z piętra czwartorzędowego są intensywnie eksploatowane zarówno dla celów przemysłowych jak i komunalnych, część ujęć ma wyznaczone strefy ochrony pośredniej. Ujęcia przemysłowe, dla których wyznaczono strefę ochrony pośredniej znajdujące się w Leżajsku to: dla Zakładów Piwowarskich (240 m³/h), oraz dla bazy MZK (32,0 m³/h).

¹ jednolita część wód powierzchniowych

W obszarze opracowania głębokość do pierwszego poziomu wodonośnego wynosi od 5 do 20 m p.p.t. Zgodnie z Mapą Hydrogeologiczną Polski, na całym obszarze wskazano wysoki stopień zagrożenia zanieczyszczeniem wód podziemnych. Spływ wód podziemnych odbywa się z południowego zachodu ku północnemu wschodowi.

Zgodnie z podziałem obszaru dorzecza Górnej Wisły na jednolite części wód podziemnych, miasto Leżajsk, w tym teren opracowania, położony jest w jednolitej części wód podziemnych oznaczonej kodem PLGW2000136, dla której stan chemiczny i ilościowy oceniono jako dobry. Jest to część wód niezagrożona ryzykiem nieosiągnięcia ustanowionych dla niej celów środowiskowych. JCWPd, o której mowa znajduje się wykazie obszarów chronionych ze względu na przeznaczenie do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę.

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP) to wydzielone szczególnie cenne i zasobne struktury wodonośne, wytypowane jako wymagające ochrony obszary, spełniające określone wymagania ilościowe i jakościowe oraz stanowiące istotne w skali kraju rezerwuary dla zaopatrzenia ludności w wodę.

Obszar objęty opracowaniem położony jest poza Głównymi Zbiornikami Wód Podziemnych.

Warunki klimatyczne

Rejon miasta Leżajsk znajduje się obszarze wpływu głównie kontynentalnego, których charakteryzuje się wysokimi amplitudami temperatury powietrza, późną i krótką wiosną, długim latem oraz długą i chłodną zimą z trwałą pokrywą lodową oraz większymi niż średnie w Polsce opadami atmosferycznymi.

Biorąc pod uwagę topoklimat, występują tu korzystne warunki – równomierne nasłonecznienie i dobre przewietrzanie.

Ekosystemy i powiązania ekologiczne

Leżajsk jest miastem o funkcjach usługowo-administracyjnej, przemysłowej oraz turystycznej, jednak użytki rolne w strukturze użytkowania gruntów zajmujące powierzchnię aż 1007,1 ha, co stanowi 48,7% powierzchni miasta. Obecnie grunty rolne zajmują 760,9 ha co stanowi 36,9% powierzchni, zaś łąki i pastwiska 241 ha, lasy i grunty leśne to 480,8 ha co stanowi 23,3% powierzchni, tereny komunikacyjne zajmują 151,7 ha - 7,4 % powierzchni.

Głównym bogactwem naturalnym Leżajsk są lasy. W jego północnej części rozciąga się obszar leśny, będący pozostałością rozległej niegdyś Puszczy Sandomierskiej. Na części tego obszaru utworzono rezerwat przyrody „Las Klasztorny” o powierzchni 39,5 ha. Rezerwat powstał w celu zachowania dla celów naukowych i dydaktycznych fragmentu lasu mieszanego o cechach zespołu naturalnego, z bogatą i ciekawą florą, charakteryzującą stosunki przyrodnicze dawnej Puszczy Sandomierskiej.

Wszystkie lasy położone w obrębie miasta są lasami ochronnymi. Połowę areału gruntów leśnych stanowią lasy państwowe zarządzane przez Nadleśnictwo Leżajsk. Lasy na terenie miasta tworzą przeważnie zwarte kompleksy, z których każdy charakteryzuje się odmienną florą, co jest spowodowane różnicami geologicznymi, czyli odmiennymi właściwościami podłoża. Głównymi typami siedliskowymi lasów są: las mieszany świeży, bór mieszany świeży oraz bór świeży. Dominujące gatunki drzew to sosna, brzoza, buk, świerk, jodła, olcha, brzoza, osika, klon, grab.

Teren opracowania stanowią w znacznej mierze tereny niezagospodarowane – grunty rolne, ulegające naturalnej sukcesji. Wartość przyrodnicza tych terenów jest niska, są one mało zróżnicowane pod względem szaty roślinnej, położone blisko siedzib ludzkich i głównych szlaków komunikacyjnych. Mogą one stanowić miejsce żerowania czy rozrodu jedynie dla pospolitych gatunków synantropijnych, mało płochliwych.

Korytarze ekologiczne

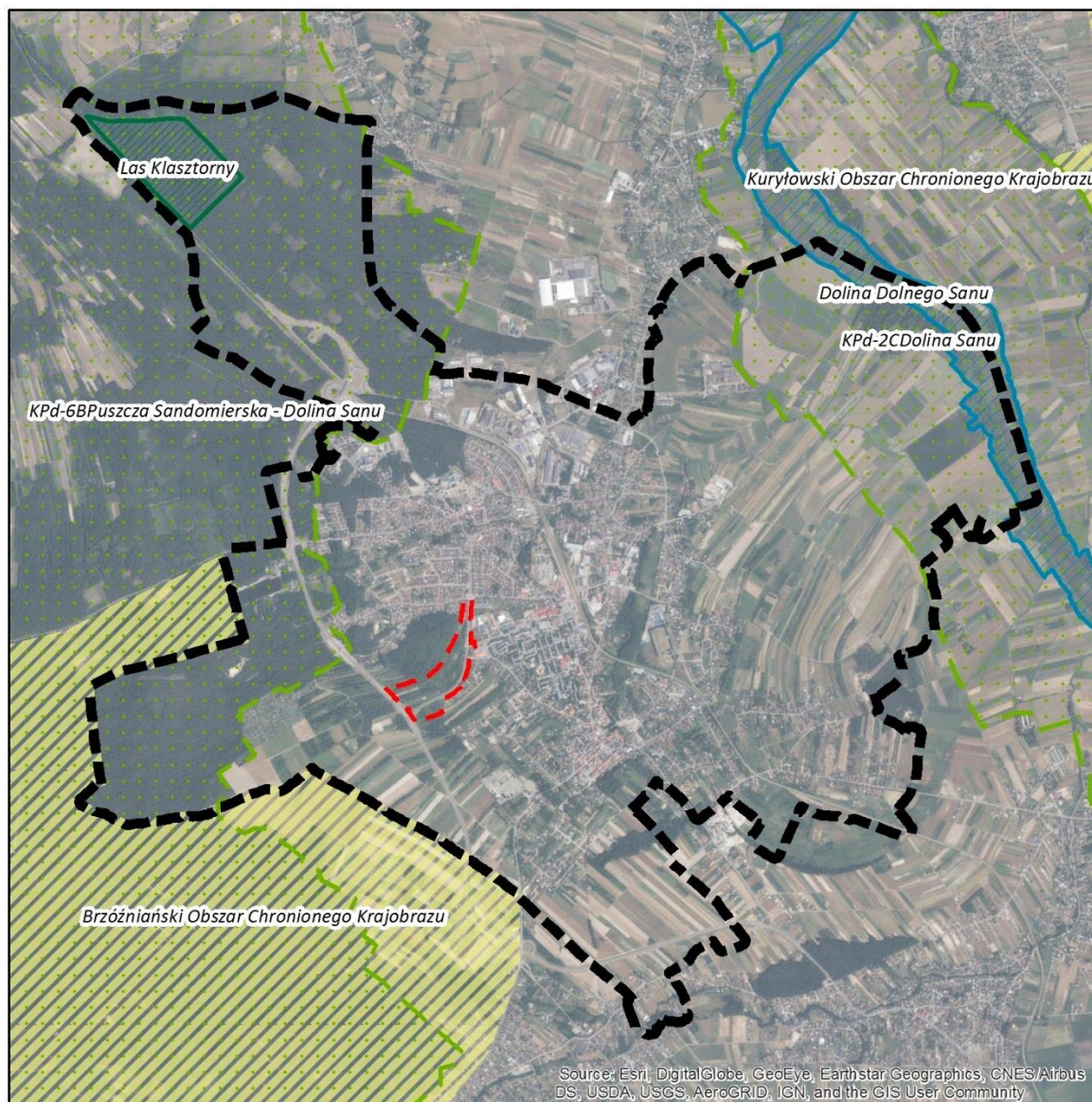
Miasto Leżajsk położone jest w zasięgu występowania korytarzy ekologicznych wyznaczonych w ramach ogólnopolskich i europejskich koncepcji powiązań przyrodniczych (ECONET-PL, Natura2000, PAN). Zachodnia część miasta, z dużym udziałem lasów, została włączona do korytarza ekologicznego Puszcza Sandomierska – Dolina Sanu (KPd 6B), natomiast wschodnia – do korytarza Dolina Sanu (KPd 2C).

Obszar opracowania znajduje się poza korytarzami rangi międzynarodowej i krajowej. Choć w dużej

mierze wolny od zabudowy, położony jest w strefie zurbanizowanej, częściowo zainwestowany, nie ma łączności z cennymi obszarami – od doliny Sanu oddziela go zwarty obszar zabudowy miejskiej, natomiast od lasów położonych na zachodzie – obwodnica miejska (DK 77).

Rysunek 4 System połączeń ekologicznych i formy ochrony przyrody

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ oraz Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011

Formy ochrony przyrody na terenie miasta

Obszar opracowania położony jest poza obszarowymi formami ochrony przyrody, brak jest również obiektów chronionych.

Zasoby krajobrazowe

Leżajsk charakteryzuje się wykształconym układem miejskim wraz z towarzyszącymi terenami otwartymi i półotwartymi w postaci lasów oraz doliny rzeki San.

Krajobraz opracowania w znacznej mierze definiuje układ drogowy. Występuje tu dwa ważne szlaki komunikacyjne – obwodnica miejska w ciągu drogi krajowej nr 77 oraz łącząca obwodnicę ze śródmieściem ul. Władysława Jagiełły. Obie drogi powstały stosunkowo niedawno (obwodnicę oddano do użytku w 2014 r.), ale silnie oddziałują na otoczenie – po pierwsze są to szerokie trasy z infrastrukturą towarzyszącą taką jak ekrany akustyczne, wiadukty, po drugie w ich sąsiedztwie, na obrzeżach miasta często powstają obiekty kubaturowe. Krajobraz okolicy zasadniczo jest niekorzystny.

4.2 Jakość środowiska

Z punktu widzenia zdrowia ludzi najistotniejsze znaczenie mają zanieczyszczenia wody pitnej oraz zanieczyszczenia powietrza. Dla funkcjonowania ekosystemów podstawowe znaczenie mają zanieczyszczenie powietrza lub wód powierzchniowych, wpływające na procesy życiowe roślin i zwierząt, oraz zmieniające stan środowiska, np. eutrofizacja powodująca niekorzystne zmiany w ekosystemie wód, zakwaszenie oraz uciążliwości powodowane hałasem.

Powietrze atmosferyczne

Jakość powietrza atmosferycznego, ilość i rodzaj emitowanych do niego zanieczyszczeń, wpływa na stan wszystkich komponentów środowiska, które bezpośrednio decydują o warunkach życia ludzi, zwierząt oraz roślin. Zanieczyszczenia pochodzą z wielu źródeł, wyróżnia się różne kategorie źródeł emisji: punktowe, liniowe oraz powierzchniowe.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w opracowaniu *Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim. Raport wojewódzki za rok 2022* wykonał klasyfikację jakości powietrza w poszczególnych strefach według poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych. Leżajsk został zakwalifikowany do strefy podkarpackiej. W strefie tej odnotowano przekroczenia stężeń benzo(a)pirenu. Przyczyną przekroczeń była emisja pochodząca głównie z indywidualnych źródeł niskiej emisji, szczególnie w okresie grzewczym. W strefie podkarpackiej poziom celu długoterminowego przekraczały także stężenia ozonu, czego główną przyczyną były warunki meteorologiczne sprzyjające formowaniu się ozonu (wczesna wiosna, susza, długi okres dni upalnych).

Tabela 2 Wyniki klasyfikacji strefy podkarpackiej ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ochronę roślin w zakresie następujących zanieczyszczeń: dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, tlenek węgla, benzen, benzo(a)piren, arsen, kadm, nikiel, ołów, ozon

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim. Raport wojewódzki za rok 2022, GIOŚ

	symbol klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń											
	NO ₂ ²	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM ₁₀	PM _{2,5}	BaP	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
ze względu na ochronę zdrowia ludzi	A	A	A	A	A	A1/A	C	A	A	A	A	A/D2
ze względu na ochronę roślin	A	A	-	-	-	-	-	-	-	-	-	A/D2

gdzie:

- klasa A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń nie przekraczały poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych;
- klasa C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń przekraczały poziomy dopuszczalny i poziomy docelowe;
- klasa C1 – jeżeli stężenia PM_{2,5} przekraczały poziom dopuszczalny dla fazy II;
- klasa D2 – jeżeli stężenia ozonu przekraczały poziom celu długoterminowego.

² dla roślin NO_x,

Do rocznej oceny jakości powietrza, poza pomiarami w stacjach automatycznych i manualnych, wykorzystano metody modelowania matematycznego, uwzględniające rzeźbę terenu oraz wpływ pól meteorologicznych zmiennych w czasie i przestrzeni na transport zanieczyszczeń, uzyskując tym samym szczegółowe wyniki imisji zanieczyszczeń powietrza dla całego województwa. Zgodnie z wynikami ww. modelowania na terenie Leżajska w 2022 r. stwierdzono jedynie przekroczenia poziomów celów długoterminowych dla ozonu wg kryterium ochrony zdrowia ludzi oraz ochrony roślin, przy czym przekroczenia dotyczyły jedynie północnej części gminy. Za przyczynę występowania wysokich stężeń 8-godzinnych ozonu, przekraczających poziom $120\mu\text{g}/\text{m}^3$, oprócz napływów z południowej i południowo-zachodniej Europy uznaje się: przemiany fotochemiczne prekursorów ozonu pod wpływem promieniowania UVB, niekorzystne warunki meteorologiczne, a także naturalne źródła emisji prekursorów ozonu.

W obszarze opracowania źródłem zanieczyszczeń jest przede wszystkim droga krajowa DK77, zanieczyszczenia w okresie grzewczym (zimowym) mogą również napływać z obszaru miasta, choć zasadniczy kierunek przemieszczania się mas powietrza jest w kierunku doliny Sany, tam również mogą się tworzyć zastoiska mgieł z zanieczyszczonym powietrzem.

Wody powierzchniowe

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach PMŚ wynika z art. 155a ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne. Badania prowadzone przez WIOŚ mają na celu przede wszystkim dostarczenie wiedzy o stanie ekologicznym (lub potencjalnie ekologicznym) i stanie chemicznym rzek w województwie, niezbędnej do gospodarowania wodami w dorzeczeniach, w tym do ich ochrony przed eutrofizacją i zanieczyszczeniami antropogenicznymi. Oceny wód dokonano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. 2019, poz. 2149).

W granicach opracowania nie występują cieki wodne.

Obszar objęty opracowaniem położony jest w zlewni jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) Jagódka (RW20001022732), dla której Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie wykonał ocenę stanu rzek w ramach Oceny stanu wód powierzchniowych w 2017–2018 r. Wody te charakteryzują się złym stanem wód.

Tabela 3 Jednolite części wód powierzchniowych, ich status i stan

źródło: Ocena stanu jednolitych wód i zbiorników zaporowych w roku 2017–2018

nazwa jcwp ³	klasa el. biologicznych	klasa el. fizykochemicznych	Stan chemiczny	stan/potencjał ekologiczny	stan jcwp
Jagódka	słaby	powyżej dobrego	dobry	słaby	zły stan wód

Również na podstawie *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* wody te charakteryzują się złym stanem oraz są zagrożone ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

³ jednolita część wód powierzchniowych

Tabela 4 Ocena stanu zlewni Jagódka

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (2023)

nazwa i kod jcwp		Jagódka RW20001022732
stan		zły
cele środowiskowe	stan ekologiczny	umiarkowany
	stan chemiczny	dobry
rodzaj użytkowania zlewni		tereny zurbanizowane 30%, tereny użytkowane rolniczo 24%, tereny leśne 44
ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych		zagrożona
odstępstwo		tak
termin osiągnięcia dobrego stanu		2027
uzasadnienie odstępstwa		odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: fosforany, BZT5. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (procesy biochemiczne; procesy ekologiczne; procesy fizykochemiczne; procesy hydromorfologiczne) a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań)
obszary ochronne		tak – poza obszarem opracowania

Jakość wód podziemnych

Jednostką wyznaczoną do przeprowadzania oceny ilościowego i jakościowego stanu wód podziemnych jest jednolita część wód podziemnych (JCWPd). Jednolita część wód podziemnych oznacza określoną objętość wód podziemnych występującą w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych. Wydzielana jest jako zbiorowisko wód podziemnych, występujących w warstwie lub warstwach wodonośnych, stanowiących lub mogących stanowić źródło wody do spożycia znaczące w zaopatrzeniu ludności lub istotne dla kształtowania pożądanego stanu wód powierzchniowych i ekosystemów lądowych. Podstawowymi kierunkami środowiskowymi w odniesieniu do jednolitych części wód podziemnych jest utrzymanie lub poprawa ich jakości w celu zachowania dobrego stanu ilościowego oraz chemicznego.

Miasto Leżajsk, w tym teren opracowania, położony jest w jednolitej części wód podziemnych oznaczonej kodem PLGW2000136, dla której stan chemiczny i ilościowy oceniono jako dobry. Jest to część wód niezagrożona ryzykiem nieosiągnięcia ustanowionych dla niej celów środowiskowych. JCWPd, o której mowa znajduje się wykazie obszarów chronionych ze względu na przeznaczenie do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę.

Tabela 5 Jednolite części wód podziemnych i ich stan

źródło: opracowanie własne na podstawie aktualizacji PGW na obszarze dorzecza Wisły (2023)

kod jcwp		JCWPd
stan chemiczny		dobry
stan ilościowy		dobry
cele środowiskowe	stan chemiczny	dobry
	stan ilościowy	dobry
ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych		niezagrożona
odstępstwo		nie
typ odstępstwa		nie dotyczy
termin osiągnięcia dobrego stanu		-
uzasadnienie odstępstwa		nie dotyczy

4.3 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

Hałas

Klimat akustyczny w istotny sposób wpływa na warunki bytowania i zdrowie człowieka oraz warunki życia zwierząt. Hałas stanowi jedno z istotnych zanieczyszczeń środowiska, które w związku z ciągłym rozwojem komunikacji, wzrastającym uprzemysłowieniem i postępującą urbanizacją stale wzrasta. Dopuszczalne poziomy hałasu są regulowane rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

W okolicach analizowanego obszaru w ostatnich latach nie prowadzono szczegółowych badań dotyczących oceny klimatu akustycznego, jednak z uwagi na występowanie drogi krajowej i łącznika DK nr 77 ze śródmieściem, zagrożenie hałasem w obszarze opracowania jest duże. Obecnie zabudowa mieszkaniowa położona jest przy drogach lokalnych, gdzie rzeczywiste narażenie a hałas jest niewielkie.

Niska emisja i zanieczyszczenie powietrza

Najbardziej istotnym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest emisja antropogeniczna, w szczególności emisja z sektora bytowego oraz emisja komunikacyjna.

Głównym problemem zanieczyszczenia powietrza w mieście Leżajsk jest tzw. niska emisja związana z ogrzewaniem budynków, głównie przestarzałymi piecami oraz paleniem złej jakości węglem, a nawet odpadami. Podobnie na stan powietrza ma wpływ działalność małych zakładów, niepodlegających obowiązkowi posiadania pozwolenia na emisję do powietrza gazów i pyłów. Uciążliwość niskiej emisji wynika głównie z rozproszenia źródeł emisji. Problem ten widoczny jest zwłaszcza w okresie grzewczym. Na niską emisję składają się również zanieczyszczenia pochodzące z transportu drogowego.

W obszarze opracowania źródłem zanieczyszczeń jest przede wszystkim droga krajowa nr 77, zanieczyszczenia w okresie grzewczym (zimowym) mogą również napływać z obszaru miasta, choć zasadniczy kierunek przemieszczania się mas powietrza jest w kierunku doliny Sany, tam również mogą się tworzyć zastoiska mgieł z zanieczyszczonym powietrzem

Gospodarka ściekowa

Głównym źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych jest nieuregulowana gospodarka ściekowa. W Leżajsku z sieci korzysta 88,5% mieszkańców miasta. Długość sieci kanalizacyjnej ciągle się zwiększa i aktualnie wynosi ok. 49,3 km (stan na 2019 r.). Miasto posiada oczyszczalnię mechaniczno-biologiczną z usuwaniem biogenów usytuowaną we wschodniej części, w kierunku rzeki San. Oczyszczalnia została zmodernizowana i rozbudowana do przepustowości hydraulicznej $Q_{srd} = 11\,500\text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{maxd} = 14\,000\text{ m}^3/\text{d}$. Przyjmuje ścieki bytowo-gospodarcze z terenów zabudowy mieszkaniowej i użyteczności publicznej oraz ścieki przemysłowe z dzielnicy przemysłowej.

W obszarze opracowania wszystkie tereny zabudowane (poza ogrodami działkowymi) są przyłączone do sieci kanalizacji sanitarnej. Sieć położona jest wzdłuż ulic: Ogrodowej, Jagiełły, Opalińskiego i Kraszewskiego.

4.4 Tendencje zmian środowiska przy braku realizacji ustaleń planu miejscowego

W obszarze opracowania planem miejscowym⁴ objęty jest jedynie pas drogowy ul. Jagiełły do skrzyżowania z ul. M. Skłodowskiej-Curie i obwodnicą (DK nr 77). Typową tendencją rozwoju obszarów położonych na obrzeżach miasta i przy węzłach komunikacyjnych jest powstawanie dużych obiektów związanych z usługami, produkcją, magazynowaniem lub infrastrukturą techniczną (np. sklepy wielkopowierzchniowe, stacje benzynowe, zakłady produkcyjne). Jest to trend prawidłowy, jednak, jeśli obiekty powstają w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy, może powstać zabudowa niespójna, bez prawidłowych rozwiązań komunikacyjnych,

⁴ Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Nr 42/03 terenu obwodnicy drogowej miasta Leżajska jednostka B, przyjęty w 2005 r.

negatywnie wpływając na krajobraz.

5 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu oraz sposobu w jaki te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Ochrona środowiska na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym realizowana jest w Polsce między innymi poprzez wprowadzenie w życie odpowiednich aktów prawnych, w tym ustaw i rozporządzeń.

Projekt planu dotyczy niewielkiego w skali gminy terenu, niemożliwe jest więc przeprowadzenie analizy zgodności z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym czy krajowym, które z zasady odnoszą się do polityki przestrzennej dla większych jednostek np. gminy. Ustalenia planu nie stoją w sprzeczności z realizacją wymienionych poniżej celów:

- klimatu, ochrony różnorodności biologicznej – Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009–2012 z perspektywą do roku 2016 wpisująca się w priorytety planowanych działań w obszarze ochrony środowiska w skali Unii Europejskiej;
- ochrony powierzchni ziemi, racjonalnego gospodarowania i zachowania wartości przyrodniczych określonych w przepisach szczegółowych tj.: ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r., ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r., ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze;
- utrzymanie norm odnośnie do jakości gleb określonych w przepisach szczegółowych – ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych;
- ochrony wód powierzchniowych i podziemnych oraz prowadzenia odpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej określonej w przepisach szczegółowych – ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska; ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków;
- ochrony powietrza – ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r.;
- prawidłowej gospodarki odpadami określonej w przepisach szczegółowych tj.: ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- utrzymanie norm odnośnie do dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach szczegółowych, tj.: ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. oraz odpowiednie rozporządzenia do niej.

6 Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

W prognozie ocenia się skutki, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu pod funkcje określone w projekcie planu, które mogą wpływać na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, wytwarzanie odpadów, wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, emitowanie hałasu i pól elektromagnetycznych oraz powodować ryzyko wystąpienia awarii.

Analogicznie ocenia się skutki wpływu realizacji ustaleń projektu planu na powierzchnię ziemi, glebę, kopaliny, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta i rośliny.

6.1 Identyfikacja możliwych oddziaływań

Na skutek realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Nr 72/22 dla terenu położonego przy ul. Władysława Jagiełły w Leżajsku nastąpią dość istotne przekształcenia w zakresie stopnia zainwestowania i funkcji terenów. Wynika to przede wszystkim ze wskazania nowych terenów inwestycyjnych w rejonie skrzyżowania DK77 z ul. Jagiełły – są to tereny usług lub składów i magazynów z dopuszczeniem lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z OZE o mocy przekraczającej 500 kW oraz tereny usług. W miejscowym planie te tereny obejmują łącznie ok. 12 ha, przy czym teren objęty planem stanowi jedynie część większego kompleksu zabudowy produkcyjno-usługowej wskazanego w zmianie nr 14/22 studium. W całym obszarze obowiązuje zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem obiektów inwestycji celu publicznego związanych z realizacją infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, w związku z czym nie przewiduje się powstania obiektów szczególnie uciążliwych.

Poniżej opisano projektowane zmiany, wyjaśniono na czym polegają i wstępnie zidentyfikowano oddziaływanie na środowisko.

teren	na czym polega zmiana	skutek	ODDZIAŁYWANIE
1MNW	Brak istotnej zmiany, obszar jest już zainwestowany.	Utrzymanie stanu istniejącego.	BRAK ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
1U	Wprowadzenie nowego przeznaczenia terenu związanego z intensywnym zainwestowaniem.	Nastąpi zainwestowanie tego obszaru w kierunku usług, np. sklepy, myjnie, drobne zakłady wytwórcze. Nastąpi likwidacja szaty roślinnej, w tym zadrzewień, zwiększy się ruch samochodowy, pojawią się umiarkowane emisje typu komunalnego.	INTENSYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO
2U	Wprowadzenie nowego przeznaczenia terenu związanego z intensywnym zainwestowaniem.	Nastąpi zainwestowanie tego obszaru w kierunku usług, np. sklepy, myjnie, drobne zakłady wytwórcze. Nastąpi likwidacja szaty roślinnej, w tym zadrzewień, zwiększy się ruch samochodowy, pojawią się umiarkowane emisje typu komunalnego. Z uwagi na położenie przy skrzyżowaniu drogi krajowej DK 77 i ul. Jagiełły, wybór funkcji należy uznać za właściwy.	INTENSYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO
3U	Wprowadzenie nowego przeznaczenia terenu związanego z intensywnym zainwestowaniem.	Nastąpi zainwestowanie tego obszaru w kierunku usług, np. sklepy, myjnie, drobne zakłady wytwórcze. Nastąpi likwidacja szaty roślinnej, w tym zadrzewień, zwiększy się ruch samochodowy, pojawią się umiarkowane emisje typu komunalnego. Z uwagi na położenie przy skrzyżowaniu drogi krajowej DK 77 i ul. Jagiełły, wybór funkcji należy uznać za właściwy.	INTENSYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO
1U-PS	Wprowadzenie nowego przeznaczenia terenu związanego z intensywnym zainwestowaniem.	Nastąpi zainwestowanie tego obszaru w kierunku usług lub składów i magazynów. Nastąpi likwidacja szaty roślinnej, w tym zadrzewień, zwiększy się ruch samochodowy, pojawią się emisje przemysłowe.	INTENSYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Z uwagi na położenie przy skrzyżowaniu drogi krajowej DK 77 i ul. Jagiełły, wybór funkcji należy uznać za właściwy.

1ZP 2ZP 3ZP 4ZP	Przeznaczenie pasa terenu wzdłuż jezdni pod zielenią urządzonej.	Utrzymanie stanu istniejącego lub wprowadzenie zieleni niskiej.	POMIJAŁNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO
1IG	Ustalenie przeznaczenia zgodnego ze stanem rzeczywistym – stacja redukcyjno-pomiarowa gazu	Nastąpi utrzymanie istniejącego zagospodarowania terenu.	BRAK ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
Drogi	Ustalenie przeznaczenia zgodnego ze stanem rzeczywistym	Nastąpi utrzymanie istniejącego zagospodarowania terenu.	BRAK ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

6.2 Oddziaływanie na ludzi

W rozumieniu przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska znaczące oddziaływanie na środowisko oznacza również znaczące oddziaływanie na zdrowie ludzi. O znaczącym oddziaływaniu na środowisko (zdrowie ludzi) można mówić w sytuacji, gdy przekraczane są standardy emisyjne oraz dopuszczalne normy hałasu (dopuszczalne normy zanieczyszczeń) określone w przepisach o ochronie środowiska.

Hałas

W wyniku ustaleń planu w granicach terenów U-PS i U powstaną nowe obiekty zabudowy magazynowej lub usługowej. Odbywające się w tych obiektach procesy, a także transport do i z tych obiektów z pewnością wpłyną na klimat akustyczny rejonu. Trudno jednak przewidzieć dokładnie, jakiego rodzaju działalność będzie prowadzona. Nie będą to oddziaływania powodujące znaczne uciążliwości dla otoczenia.

Projekt wyznacza również tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, dla których dopuszczalne poziomy hałasu są określone w ustalonym rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 14 czerwca 2007 w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Niemniej jednak wskazane jest, aby rozważyć nakaz realizacji zieleni izolacyjnej.

Ponadto przedsięwzięcia zaliczające się do kategorii przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko powinny mieć przeprowadzoną procedurę oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w celu wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji przedsięwzięcia (można odstąpić od procedury OOS, jeśli odpowiedni organ uzna na podstawie karty informacyjnej przedsięwzięcia, że nie będzie ono znacząco oddziaływać na środowisko). W raporcie wykonanym na potrzeby procedury ocenia się wielkość i zasięg oddziaływania na klimat akustyczny, zgodność z przepisami, a w przypadku istotnie negatywnych oddziaływań wskazuje się działania zapobiegające. Na etapie sporządzania planu nie można stwierdzić ani opisać możliwych negatywnych oddziaływań bez znajomości szczegółów technicznych przedsięwzięcia.

Należy podkreślić, że lokalizacja zabudowy magazynowej i usługowej na obrzeżach miasta przy ważnym węźle komunikacyjnym, jest rozwiązaniem korzystnym, pozwoli na wykorzystanie terenów narażonych na hałas komunikacyjny na funkcje niewymagające ochrony akustycznej, oraz na ograniczenie ruchu samochodowego w głąb miasta w kierunku dzielnic mieszkalnych.

Zainwestowanie pozostałych obszarów będzie miało marginalne znaczenie dla emisji hałasu, ze względu na mało uciążliwe zagospodarowanie (MNW), natomiast tereny położone bezpośrednio przy ul. Jagiełły mogą być narażone na uciążliwy hałas komunikacyjny.

Oddziaływanie na powietrze

W granicach terenów U-PS i U powstaną nowe obiekty zabudowy usługowej, składowej lub magazynowej. Odbývające się w tych obiektach procesy, a także transport do i z tych obiektów, mogą wiązać się z emisjami do powietrza, trudno jednak przewidzieć dokładnie, jakiego rodzaju działalność będzie prowadzona.

Należy podkreślić, że przedsięwzięcia zaliczające się do kategorii przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko powinny mieć przeprowadzoną procedurę oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w celu wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji przedsięwzięcia (można odstąpić od procedury OOS, jeśli odpowiedni organ uzna na podstawie karty informacyjnej przedsięwzięcia, że nie będzie ono znacząco oddziaływać na środowisko). W raporcie wykonanym na potrzeby procedury ocenia się typ, wielkość i zasięg emisji do powietrza, zgodność z przepisami, a w przypadku istotnie negatywnych oddziaływań wskazuje się działania zapobiegające. Na etapie sporządzania planu nie można stwierdzić ani opisać możliwych negatywnych oddziaływań bez znajomości szczegółów technicznych przedsięwzięcia.

Należy podkreślić, że lokalizacja zabudowy usługowej i magazynowej na obrzeżach miasta przy ważnym węźle komunikacyjnym, jest rozwiązaniem korzystnym, pozwoli na wykorzystanie terenów narażonych na emisję spalin na funkcje niezwiązane ze stałym pobytem ludzi, a także na ograniczenie ruchu samochodowego w głąb miasta w kierunku dzielnic mieszkalnych.

Zainwestowanie pozostałych obszarów będzie miało marginalne znaczenie dla emisji zanieczyszczeń do powietrza. Tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową mogą powodować zanieczyszczenia powietrza w przypadku ogrzewania budynków w systemach indywidualnych z wykorzystaniem pieców lub paliw niskiej jakości, w mniejszym stopniu w wyniku zwiększenia ruchu samochodowego. W nowej zabudowie zwykle stosuje się jednak nowoczesne i ekologiczne rozwiązania, w związku z czym przy założeniu zgodności z normami dotyczącymi jakości środowiska nie pojawiają się nowe źródła istotnych zanieczyszczeń powietrza. Ponadto w projektowanych terenach U-PS dopuszcza się możliwość zlokalizowania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW (zakaz lokalizacji turbin wiatrowych i biogazowni), a na pozostałych terenach lokalizację urządzeń innych niż wolnostojące wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii. Produkcja energii ze źródeł odnawialnych umożliwi uniknięcie emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, jaka zostałaby wytworzona w elektrowni konwencjonalnej (np. węglowej) o podobnej mocy. Rozwiązanie to przyczyni się w znaczący sposób do poprawy czystości powietrza, a tym samym poprawy jakości klimatu, stanowiąc w ten sposób jedno z głównych narzędzi realizacji postanowień ratyfikowanej przez Polskę Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu.

Pola elektromagnetyczne

Plan nie wprowadza nowych funkcji skutkujących wytworzeniem pól elektromagnetycznych ani narażeniem ludzi na pole elektromagnetyczne.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska przez poważną awarię rozumie się „zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem”. O zaliczeniu zakładu do kategorii o zwiększonym ryzyku lub o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii decyduje Minister ds. Gospodarki w porozumieniu z Ministrem ds. Zdrowia, Ministrem ds. Wewnętrznych i Ministrem ds. Ochrony Środowiska (Dz. U. 2002 Nr 58 poz. 535 z dnia 9 kwietnia 2002 ze zm.).

W terenie opracowania występuje gazociąg wysokiego ciśnienia, dla których występują ograniczenia w zagospodarowaniu terenu wynikające z konieczności zachowania odległości podstawowych od gazociągów. Projekt planu bierze pod uwagę i wyznacza strefy kontrolowane.

Na terenie objętym planem zakazano realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (dopuszcza się realizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko), w związku z czym nie przewiduje się lokalizacji tego typu zakładów.

6.3 Oddziaływanie na wodę

W związku z realizacją ustaleń planu na tym terenie powstaną obiekty, które mogą powodować powstawanie ścieków przemysłowych, które nie mogą być bezpośrednio odprowadzane do kanalizacji sanitarnej. Odprowadzanie ścieków przemysłowych jest regulowane przez przepisy odrębne – w przypadku ich wytwarzania wymagane będzie pozwolenie wodnoprawne na odprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, jeżeli będą one odprowadzane do środowiska, lub na wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych, będących własnością innych podmiotów, ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego.

Lokalizacja nowej zabudowy mieszkaniowej lub usługowej oddziałuje na wody w dwa sposoby – poprzez produkcję ścieków, które w terenach nieobjętych kanalizacją sanitarną mogą przedostawać się do wód podziemnych i powierzchniowych, oraz poprzez zaburzenie naturalnego krążenia wód, kiedy wody opadowe i roztopowe, zamiast wnikać w grunt, są zbierane z powierzchni nieprzepuszczalnych (dachów, placów, ulic) i odprowadzane bezpośrednio do wód powierzchniowych lub oczyszczalni.

W związku z wyposażeniem obszaru zarówno w sieć wodociagową jak i kanalizacyjną, nie ma ryzyka zanieczyszczenia wód podziemnych ściekami, mieszkańcy mają również zapewniony dostęp do wody pitnej dobrej jakości.

W wyniku realizacji rozległych terenów usługowych, składowych lub magazynowych, w ramach, których często powstają duże hale i tereny utwardzone, można przypuszczać, że lokalnie nastąpi zaburzenie naturalnego krążenia wód. W miarę możliwości preferowane są rozwiązania, w których wody opadowe i roztopowe będą odprowadzane z terenów zabudowy, dróg i placów poprzez spływ powierzchniowy i urządzenia infiltracyjne, w tym: rowy infiltracyjne, zbiorniki retencyjno-infiltracyjne, studnie chłonne, po uprzednim oczyszczeniu lub do kanalizacji deszczowej.

W odniesieniu do celów środowiskowych wyznaczonych dla JCWP Jagódka nie przewiduje się, aby rozwój zabudowy w obszarze wyposażonym w kanalizację sanitarną i znacznie oddalonym od naturalnej doliny cieków mógł niekorzystnie wpłynąć na osiągnięcie tych celów. Analogicznie ocenia się, że realizacja zabudowy zgodnie z ustaleniami planu nie wpłynie na jakość i ilość zasobów JCWPd PLGW2000136.

6.4 Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Przekształcenia związane z budową nowych obiektów

Do niekorzystnych przekształceń terenu dochodzić będzie przede wszystkim podczas prowadzenia wszelkich prac budowlanych. W omawianym obszarze rzeźba terenu ma łagodne ukształtowanie i wszelkie ewentualne zmiany nie będą widoczne.

Skażenia gleb

Do zanieczyszczenia gleb substancjami chemicznymi może dochodzić w wyniku punktowych emisji z dużych zakładów przemysłowych. W planie dopuszcza się jedynie lokalizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w związku z czym nie przewiduje się lokalizacji tak dużych i silnie oddziałujących na gleby zakładów. Może dochodzić do bardzo lokalnych zanieczyszczeń wynikających z awarii lub nieprzestrzegania przepisów, są to jednak działania niezależne od ustaleń planu.

Teren opracowania nie znajduje się w zasięgu obszarów wpisanych do wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz nie jest wpisany do rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi.

6.5 Oddziaływanie na zasoby naturalne

W granicach objętych opracowaniem nie występują złoża.

Obszar objęty opracowaniem położony jest poza Głównymi Zbiornikami Wód Podziemnych.

6.6 Oddziaływanie na krajobraz

W wyniku realizacji ustaleń planu (w powiązaniu z realizacją zmiany nr 14/22 studium) powstanie nowy kompleks zabudowy usługowej, składowej lub magazynowej w rejonie skrzyżowania DK77 i ul. Jagiełły. Obiekty takie jak hale składowe i magazynowe zwykle stanowią dysharmonijny element w krajobrazie, głównie ze względu na swoje gabaryty, kształt i użyte do ich wykonania materiały. Będą to nowe obiekty, nienawiązujące to dotychczasowego zagospodarowania obszaru. Tereny wzdłuż DK77, która została oddana do użytku w 2014 r., to tereny rolne, zarastające grunty rolne i lasy. Zmiana jaka zajdzie w charakterze krajobrazu jest negatywna, jednak została zapoczątkowana już przez budowę obwodnicy (DK77), ponadto lokalizacja tego typu zabudowy w zwartym kompleksie w rejonie obwodnicy miasta jest rozwiązaniem logicznym, prawidłowym i zasadnym. Korzystne jest również rozwiązanie, aby tereny bardziej uciążliwe i mniej związane z funkcjonowaniem miasta, czyli tereny tj. składy, magazyny, lokalizować od „zewnątrz”, a więc przy DK77, natomiast obiekty usług w rejonie ul. Jagiełły, aby były bardziej dostępne dla mieszkańców. Przykładem takiej zabudowy jest sklep wielkopowierzchniowy Lidl przy ul. Jagiełły. W celu poprawy warunków krajobrazowo-wizualnych w liniach rozgraniczających pomiędzy terenami U-PS a terenami mieszkaniowymi czy rekreacyjnymi warto wskazać nasadzenia zieleni izolacyjnej. Warto również wskazać obowiązek realizacji przyulicznej zieleni urządzonej przy ul. Jagiełły.

Pozostałe tereny będą miały marginalny wpływ na zmiany w krajobrazie.

6.7 Oddziaływanie na klimat

Do czynników kształtujących klimat zaliczamy: promieniowanie słoneczne, usłonecznienie, zachmurzenia, opady, temperaturę, wilgotność względną oraz prędkość wiatru, wtórnie na klimat wpływają również zagospodarowanie terenu i zanieczyszczenia powietrza. W wyniku wzrostu powierzchni zabudowy w stosunku do stanu istniejącego przewiduje się lokalne, pośrednie oddziaływanie na mikroklimat – zmniejszenie prędkości wiatru, podwyższenie temperatury. Będą to zmiany marginalne, łagodzone przez oddziaływanie rozległych terenów wolnych od zabudowy (napływ powietrza od zachodu).

Zgodnie z ratyfikowaną przez Polskę Ramową Konwencją Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu należy dążyć do wprowadzania działań prowadzących do zapobiegania niebezpiecznej antropogenicznej ingerencji w system klimatyczny. Problematyka zmian klimatu w dokumentach realizowanych na szczeblu krajowym została zawarta w opracowaniu *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*. Jako cel główny wskazano zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmiany klimatu.

Ocena działań adaptacyjnych przestrzeni, gospodarki i środowiska do możliwych zmian klimatycznych jest utrudniona, ponieważ projekt planu dotyczy niewielkiego w skali miasta terenu, niemożliwe jest więc przeprowadzenie analizy zgodności z celami, które z zasady odnoszą się do polityki przestrzennej dla większych jednostek np. gminy. Ogólnie plan uwzględnia cele adaptacyjne poprzez zmniejszenie emisyjności gospodarki – w terenie U-PS dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW, a na pozostałych terenach lokalizację urządzeń innych niż wolnostojące wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii.

6.8 Wpływ na ekosystemy i różnorodność biologiczną

Realizacja nowych obiektów w terenach U-PS i U wiąże się z całkowitą likwidacją roślinności, w miejsce której pojawiają się zabudowania, place, drogi z niewielką ilością towarzyszącej zieleni urządzonej, głównie w postaci trawników z pojedynczymi drzewami. Zmniejszy się drastycznie udział powierzchni biologicznie czynnej. Obszar stanie się całkowicie nieprzydatny dla bytowania zwierząt. Pomimo znacznej powierzchni i zadrzewienia obszaru, został on zdiagnozowany, jako teren o relatywnie niskich walorach przyrodniczych – uboga szata roślinna i silne oddziaływanie zabudowy miejskiej czynią ten teren mało atrakcyjnym dla zwierząt. Realizacja strefy magazynowo-usługowej istotnie wpłynie na zmianę szaty roślinnej i ogólnie na charakter danego terenu, nie wpłynie jednak na spadek zróżnicowania siedlisk i ekosystemów w szerszym kontekście, gdyż obecne zagospodarowanie terenu, w aspekcie przyrodniczym nie przedstawia wysokiej wartości.

W pozostałych obszarach przeznaczonych pod zabudowę również zostaną zniszczone siedliska, przy czym są to tereny przeznaczone pod zabudowę w już obowiązujących dokumentach planistycznych, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna w rejonie ul. Ogrodowej jest już stopniowo realizowana. Zajęcie terenu pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną nie oznacza całkowitego wyłączenia obszaru z funkcji biologicznych – rozległe przydomowe ogrody stanowią często bogate gatunkowo siedlisko dla drobnej fauny.

6.9 Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

W obszarze objętym projektem planu znajdują się stanowisko archeologiczne (ślady osadnictwa), położone w obszarze przeznaczonym pod zainwestowanie (1U). Realizacja zabudowy w rejonie występowania stanowisk archeologicznych jest możliwa, jednak wymaga nadzoru archeologicznego.

6.10 Oddziaływanie na obszary Natura 2000 i inne obszary chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody

Brak oddziaływań. Na terenie objętym opracowaniem nie występują obszary i obiekty chronione.

7 Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Podstawowe problemy z zakresu ochrony środowiska w projekcie planu zostały rozwiązane w sposób prawidłowy. Nie przewiduje się wskazywania ww. działań.

Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Realizacja ustaleń planu nie będzie oddziaływała na obszary Natura 2000, które nie znajdują się w granicach opracowania ani w bliskim sąsiedztwie.

8 Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru

Realizacja ustaleń planu nie będzie w istotny sposób oddziaływała na środowisko, nie wskazuje się działań alternatywnych.

9 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Monitoring skutków wdrażania i funkcjonowania ustaleń planu będzie prowadzony przez Radę Miasta Leżajska. Wskazane jest dokonywanie oceny stanu realizacji ustaleń i wpływu na środowisko w miarę potrzeb związanych z postępującym zagospodarowaniem obszaru. Stan środowiska będzie również monitorowany w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

10 Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Brak jest podstaw do prognozowania transgranicznego oddziaływania na środowisko.

11 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem oceny zawartej prognozie są ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Nr 72/22 dla terenu położonego przy ul. Władysława Jagiełły w Leżajsku.

Projekt planu dotyczy terenu o powierzchni ok. 16,6 ha zlokalizowanego w południowo-zachodniej części miasta Leżajsk. Teren opracowania stanowią w znacznej mierze tereny niezagospodarowane – grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych – położone wzdłuż ul. Jagiełły, która stanowi łącznik obwodnicy Leżajska (DK nr 77, oddana do użytku w 2014 r.) z centrum miasta. Zabudowa w obszarze objętym planem zlokalizowana jest jedynie przy skrzyżowaniu ul. Jagiełły z ul. Opalińskiego. Jest to zabudowa jednorodzinna.

W obszarze nie występują istotne ograniczenia dla zainwestowania wynikające z uwarunkowań środowiskowych – szata roślinna jest uboga, nie zidentyfikowano obszarów mogących służyć jako korytarze ekologiczne, nie wskazano obszarów chronionych na mocy ustawy o ochronie przyrody. Rzeźba terenu i budowa geologiczna zasadniczo sprzyjają budownictwu, nie ma zagrożenia osuwiskowego czy powodziowego. Korzystne jest wyposażenie obszaru w sieć kanalizacyjną i wodociągową.

Na skutek realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Nr 72/22 dla terenu położonego przy ul. Władysława Jagiełły w Leżajsku nastąpią dość istotne przekształcenia w zakresie stopnia zainwestowania i funkcji terenów. Wynika to przede wszystkim ze wskazania nowych terenów inwestycyjnych w rejonie skrzyżowania DK77 z ul. Jagiełły – są to tereny usług lub składów i magazynów z dopuszczeniem lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z OZE o mocy przekraczającej 500 kW oraz tereny usług. W miejscowym planie te tereny obejmują łącznie ok. 12 ha, przy czym teren objęty planem stanowi jedynie część większego kompleksu zabudowy produkcyjno-usługowej wskazanego w zmianie nr 14/22 studium. W całym obszarze obowiązuje zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem obiektów inwestycji celu publicznego związanych z realizacją infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, w związku z czym nie przewiduje się powstania obiektów szczególnie uciążliwych.

Realizacja nowych obiektów składowych, magazynowych i usługowych, w zależności od charakteru inwestycji, może wymagać przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w celu wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji przedsięwzięcia (można odstąpić od procedury OOŚ, jeśli odpowiedni organ uzna na podstawie karty informacyjnej przedsięwzięcia, że nie będzie ono znacząco oddziaływać na środowisko). W raporcie wykonanym na potrzeby procedury ocenia się wielkość i zasięg oddziaływań, zgodność z przepisami, a w przypadku istotnie negatywnych oddziaływań wskazuje się działania zapobiegające. Na etapie sporządzania planu nie można stwierdzić ani opisać możliwych negatywnych oddziaływań bez znajomości szczegółów technicznych przedsięwzięcia.

Ponadto w prognozie wskazano:

- Monitoring skutków wdrażania i funkcjonowania ustaleń planu będzie prowadzony przez Radę Miasta Leżajska. Wskazane jest dokonywanie oceny stanu realizacji ustaleń i wpływu na środowisko w miarę potrzeb związanych z postępującym zagospodarowaniem obszaru. Stan środowiska będzie również monitorowany w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.
- Realizacja ustaleń planu nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko.
- Realizacja ustaleń planu nie będzie oddziaływała na obszary Natura 2000, które nie znajdują się w granicach opracowania ani w bliskim sąsiedztwie, w związku z czym nie przewiduje się rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.
- Realizacja ustaleń planu nie będzie w istotny sposób oddziaływała na środowisko, nie wskazuje się działań alternatywnych.

12 Oświadczenie autora prognozy

Warszawa, dnia 20 lutego 2024 r.

O Ś W I A D C Z E N I E A U T O R A P R O G N O Z Y

Zgodnie z artykułem 74a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r., poz. 1094)

o ś w i a d c z a m

że jako kierownik zespołu autorów *Prognozy oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Nr 72/22 dla terenu położonego przy ul. Władysława Jagiełły w Leżajsku* spełniam warunki określone przez wyżej przywołany artykuł, tj.

- ukończyłam, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, co najmniej studia pierwszego stopnia lub studia drugiego stopnia, lub jednolite studia magisterskie na kierunkach związanych z kształceniem w obszarze nauk przyrodniczych z dziedzin nauk biologicznych oraz nauk o Ziemi;
- posiadam co najmniej 3-letnie doświadczenie w pracach w zespołach autorów przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko;
- byłam co najmniej pięciokrotnie członkiem zespołów autorów przygotowujących raporty o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub prognozy oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Aleksandra Radomiec

13 Akty prawne uwzględnione w opracowaniu

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r., poz. 1094);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r., poz. 54);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r., poz. 1336);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r., poz. 977);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r., poz. 633);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r., poz. 1478);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r., poz. 1356);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r., poz. 1587);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r., poz. 82);
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r., poz. 537);
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r., poz. 1469);
- Ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r., poz. 105);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz.U. z 2002 r. Nr 155, poz. 1298);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. z 2016 r., poz. 1395);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1031 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2003 r. Nr 5, poz. 58 ze zm.);
- Dyrektywa 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.

14 Materiały źródłowe

1. Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe do zmiany nr 14/22 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Leżajska oraz do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Nr 72/22 dla terenu położonego przy ul. Władysława Jagiełły w Leżajsku; Budplan 2022;
2. J. Kondracki – Geografia fizyczna Polski – PWN Warszawa 1988 r.
3. S. Kozłowski – Przyrodnicze kryteria gospodarki przestrzennej EKO- KUL Lublin 1996 r.
4. Stan środowiska w woj. podkarpackim w 2020 r. WIOŚ Rzeszów 2021 r.
5. Gminny program rewitalizacji miasta Leżajsk na lata 2016-2023 – Diagnoza, 2016;

Materiały kartograficzne oraz warstwy tematyczne GIS (shp):

1. Mapa geologiczna Polski. Skala 1: 50 000. Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa; Arkusze z objaśnieniami – 956 – Leżajsk
2. Mapa Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET. Liro A. IUCN, Warszawa, 1995
3. Warstwy tematyczne Nadleśnictwa Siedlce – lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, lasy ochronne, typy siedliskowe lasów;
4. Warstwy tematyczne IBS PAN w Białowieży – sieć korytarzy ekologicznych łączących obszary Natura 2000 wg koncepcji Jędrzejewskiego;
5. Warstwy tematyczne CBDG:
 - Hydrogeologia – Główne Zbiorniki Wód Podziemnych,
 - Hydrogeologia – Jednolite Części Wód Powierzchniowych,
 - Hydrogeologia – Jednolite Części Wód Podziemnych,
 - MIDAS – obszary górnicze,
 - MIDAS – tereny górnicze,
 - MIDAS – złoża kopalin,
 - Środowisko – regiony fizyczno-geograficzne Polski (J. Kondracki 2002).

Witryny internetowe i geoportale:

1. <http://www.wios.rzeszow.pl> *Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie – publikacje dot. wyników monitoringu środowiska;*
2. <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf> Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody – rejestry form ochrony przyrody;
3. <https://wody.isok.gov.pl/>
4. <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>
5. <http://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>
6. <http://geoportal.gov.pl/>